

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt 229.)

Felolós szerkesztő:
W. H. J. J. J. J.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egész évre . . . 28 kor. || Negyed évre . . . 7.— kor.
Fél évre . . . 14 " || Egy hóra . . . 2.40 "
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR, —
Hivatalos hirdetések 3 hasábos peit sorja 60 fill.

Kivitelünk Orosz - Lengyelországba

A magyar és osztrák kormány a cs. és kir. hadügyminiszteriummal egyetértésben, az áruk egész sorozatából megállapította azt a mennyiséget, amelyet a hódított orosz-lengyelországi területre kiszállítani szabad. Ugy tudjuk, hogy ezeknek a kontingenseknek tekintetében az a megállapodás, hogy azokon a monarchia két államának iparosai és kereskedői a kvóta arányában osztozzanak. Ez a megállapodás azonban csak papíron áll, mert míg az osztrák pénzügyi és kereskedelmi miniszteriumok a kontingentált áruk jegyzékét és a kontingens mennyiségét alkalmas módon, sőt a sajtó útján is közzétették, tehát az osztrák érdekeltek tisztában vannak azzal, hogy milyen árukat és az egyes árukból milyen mennyiségeket vihetnek ki, addig a magyar érdekeltek ebben a tekintetben abszolúte tájékozatlanok. Igaz ugyan, hogy a kontingens adatai a kereskedelmi Muzeumnál az érdekeltek rendelkezésére állanak, de ezt ugyszólván senki sem tudja.

Ennél azonban még sokkal nagyobb baj az, hogy az osztrák kivitel azzal is megkönnyebítették, hogy az osztrák pénzügyminiszter a kiviteli engedélyek kiállításával a tudakozódó irodákat bizta meg és miután a négy tudakozó iroda igazán dícséretre méltó előzékenységgel viseltetik az érdekeltektől iparosokkal és kereskedőkkel szemben, az Ausztriából való exportnak nincs semmi akadály. Ellenben a Magyarországból való kivitel tekintetében a kiviteli engedélyek kiállításáért esetről-esetre is a m. kir. pénzügyminiszteriumhoz kell folyamodni, amely a hadügyminiszteriummal vagy a tudósító irodákkal lép érintkezésbe és a két hatóság együttesen intézi el az illető kérvényt, ami néha kivételesen megtörténik két-három hét alatt, de legtöbbször négy-hat hétig, sőt még tovább is eltart.

Nem kell bővebb magyarázat ahhoz, hogy milyen nagy hátrányt jelent az eljárásnak ez a különfélesége a magyar kereskedelem és ipar rovására, mert hiszen nyilvánvaló, hogy amíg az osztrák exportőr nyugodtan utnak is indíthatja az áruját, amint kiviteli engedélyt kért, mert mire az áru megérkezik, addigra a tudakozódó iroda a kiviteli engedély iránti kérvényt már elintézte és annak létezéséről — miután ő maga állítja ki — tudomása is van, addig a magyar érdekelteknek hetekig, esetleg hónapokig kell várnia, amíg ebbeli kérvénye élin-tézt nyer.

Különben hallottunk egy olyan konkrét esetet is, hogy amikor a magyar gyáros a kért kiviteli engedély megadását hetek óta

hiába sürgeti, sem kedvező, sem kedvezőtlen elintéztést kapni nem tud, egy osztrák exportőr azzal kért ugyanettől a magyar cégtől ajánlatot, hogy ő meg tudja a kiviteli engedélyt szerezni.

Hasonló nehézséggel történik a Bulgáriába, Törökországba és Romániába szánt áruk kiviteli engedélyeinek kezelése is. Számos olyan árucikkünk van, amelyekkel a magyar ipar és kereskedelem, évtizedeken át folytatott fáradozások dacára, a Balkánon nem tudott tért hódítani, mert az ottani kereskedők és fogyasztók csak francia és angol árut akartak vásárolni. Most, hogy a háború alatt ezek a fogyasztók az angol és francia termelőkötől el vannak zárva, meg volna a lehetősége annak, hogy a magyar érdekeltek a Balkánon állandó hálás összeköttetéseket létesítsenek. Számos olyan eset van, amikor a bolgár, török és román kereskedő valóságban ostromolja a magyar exportőrt az árúért, szívesebben venné a magyar terméket hol egy, hol más ok miatt, mint az osztrák vagy német gyártmányt, de

a magyar gyáros és kereskedő a kínált alkalmat nem tudja kihasználni, mert a kiviteli engedély elintéztése hihetetlenül bonyolult és lassú.

Fel sem lehet tétélezni, hogy akár a pénzügyminiszterium, amelynek vámügyi osztálya kezeli a kiviteli engedélyeket, akár a hadügyminiszterium szándékosan neheztelene meg a magyar export-kereskedelmet. A hivatalokban leadott privát információk szerint a késedelmes elintéztésnek csak a személyzet hiánya és a nagy munkahalmaz az oka. De a jóakarát itt még sem elég, a változott bajokon mégis csak kellene segíteni, mert igen fontos közgazdasági érdekekről van szó, amelyek messze kihatnak a jövőre is és amelyek számos esetben döntő módon befolyásolják a magyar ipar versenyképességét és termelőképességét, tehát annak a lehetőségét is, hogy a magyar gyáros üzemet olyan arányban fejlessze, hogy a bel- és külföldi polgári szükséglet mellett esetleg a hadsereg igényeit is tökéletesen ki tudja elégíteni.

Visszaverjük az oroszok támadásait.

A Dnyeszter mellett és a beszarábiai fronton aránylag csend uralkodik. - Az olasz fronton újabb tért nyertek csapataink. - Nagy a feszültség az antánt és Görögország között. - A tengeri csata újabb részletei.

Orosz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, jun. 9. (Hivatalos). Wolhyniában csapataink a Styr-menti új állásokat utóvédharcok közt elérték. Az Ikwa mellett és a Strypa mellett Wiszniowczyk-től északra az oroszok több támadását vertük vissza. A Strypa alsó folyásánál az ellenség újra nagy haderővel támad. A harcok ott még nincsenek lezárva. A Dnyeszter mellett és a besszarábiai harc vonalon tegnap aránylag csend uralkodott.

Höfer, altábornagy.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jun. 9. A nagy főhadiszállás jelenti: Smorgontól délre német felderítő osztagok több ellenséges vonalon keresztül egészen Kunawa faluig hatoltak előre, szétrombolták az ottani harci berendezéseket s negyven fogolylyal és egy géppuskával tértek vissza. A harc vonal többi szakaszán a németeknél nem volt nevezetesebb esemény. A legfőbb hadvezetés.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, jun. 9. (Hivatalos). Az asiagói fensíkon támadásunk a Cesuna-Galliotól délkeletre elhuzódó egész harc vonalon további tért nyert. Csapataink megvetették lábukat a Monte Lemerlen (Cesunától délkeletre) és Galliotól keletre Ronchin tul nyomultak előre. Este a bosznia-hercegovinai 2. számú gyalogezrednek és a gráci huszonhetedik gyalogezrednek osztagai rohamal bevették a Monte Melettát. Az e hónap kezdete óta elfogott olaszok száma 12.400-ra (eköz 215 tiszt) emelkedett tovább. Ellenséges zászlóaljok Croda del Ancona elleni támadásait visszavertük.

Höfer, altábornagy.

AZ OLASZ KIRALY BETEG.

KÖLN, jun. 9. A Köln. Volkszeitung jelenti: Hir szerint Viktor Emánuel király betegen érkezett meg automobilon Rómába.

GIOLITTI RÓMÁBAN.

LUGANO, jun. 9. Giolitti tegnap délelőtti Rossi szenátor turini polgármester és Federici márkai kíséretében Rómába érkezett.

Balkáni harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, jun. 9. (Hivatalos). A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jun. 9. A nagy főhadiszállás jelent: A Doiran tó melletti egyes helységekre ellenséges repülők minden eredmény nélkül bombákat vetettek.

A legfőbb hadvezetőség.

Francia-belga harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS

BERLIN, jun. 9. A nagy főhadiszállás jelent: A Maastól kétoldalt nem csökkenő heveséggel tovább tart a tüzéségi harc.

A legfőbb hadvezetőség

«0»

VISSZAUTASÍTOTT ANGOL HIRESZTELESEK.

BERLIN, jun. 9. A tengerészeti vezérkar főnöke visszautasítja a német flotta nagy veszteségeit hirdető állítólag hivatalos angol jelentéseket. Az angolok ezenfelül a tengeri csatában elvesztett Pommernt 1905-ből származó 13.000 tonnás sorhajó helyett ugyanilyen nevű modern csatahajónak tüntetik fel. Megállapítja, hogy a német flotta összvesztesége a május 31 és június 1-éi csatában s a rákövetkező időben: egy csatacirkáló, egy régebbi sorhajó, négy kiscirkáló és öt torpedóhajó. E veszteségekből eddig a Pommernt (vizrebocsátott 1905-ben), Wiesbaden, Elbing, Frauenlob és öt torpedóhajó elvesztése közöltetett. Katonai okokból nem közöltetett eddig a Lutzow és Rostock hajók elvesztése, ez okoktól azonban félreértések és angol legendák elkerülése végett most már el kell tekinteni. Mindkét súlyosan megrongált hajó, minden a felszínentartásokra irányuló kísérlet ellenére, a javítási kikötőbe való útjában elvesztett. Személyzeteiket, az összes súlyosan sebesülteket is, megmentették. Mig a német veszteségkimutatás ezzel lezárható, az angol veszteségek a jelentetteknél jelentősen nagyobbaknak bizonyulnak. Angol foglyok szájából került tudomásra, hogy a Warspiten kívül a Princess Royal és a Birmingham is elpusztítottak. Megbízható hírszerint a Marlborough nagy csatahajó kikötőjének elérése előtt elsüllyedt. A Skagerrak előtti nyílttengeri csata német diadal volt és az is marad, ami magából abból a tényből is következik, hogy a hivatalos angol jelentések alapulvétele mellett is a 60.720 tonnás német összveszteséggel szemben 117.750 tonnás angol veszteség áll.

ANGOL LAPOK A HAMPSHIRE ELSÜLYESZTÉSÉRŐL.

ROTTERDAM, jun. 9. Az angol sajtó egyrésze kémkedéssel magyarázza a Hampshire elsüllyesztését. A Daily Chronicle ezzel szemben azt írja, hogy a német tengeralattjárók folyton vadásznak angol cirkálókra, de ez a vadászatuk csak ritkán jár sikerrel.

H I R E K.

A VÖRÖSKERESZT EGYLET PÉTER-PÁL NAPI GYÜJTÉSE.

A Magyar Vöröskereszt Egylet, amely a legnagyobb kiegészítő szervezete a hadseregnek, beszámolóval és kérés szóval fordul a közönséghez. Beszámolóval, mert érzi, hogy számot ekell adnia majdnem két éves háborús működéséről azoknak, akik oly bőségesen támogatták, de egyúttal kérés szóval is, mert a hosszú háboru határtalan feladatok elé állította és hacsak működését korlátozni nem akarja, kénytelen a közönség újabb áldozatkészségéhez fordulni.

A Magyar Vöröskereszt Egylet mintegy 2000 kórházban 100.000 beteget ápol egyszerre és eddig több mint 1.000.000 katonát részesített ápolásban. Fenntartja a tudósító irodát, mely a harctéren levő katonák hollétéről ad értesítést, a hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivatalt, közvetíti a harctéren levő katonák részére az adományokat, anyagilag támogatja a sebesült és beteg katonákat, valamint a harcban elesett hátramaradt családtagjait.

Sebesült katonákat szállít a hadszíntérről, mely célra 9 kórházi vonat áll rendelkezésre. Továbbá szállítja a sebesült és beteg katonákat a vasuti és hajóállomásokról a kórházakba.

A hadszínhelyre küldött a vonatokon kívül 165 sebesültszállító kocsit, 23 társzerket, 300 hordágyat és hordszéket. Egy 200 ágyas táborig kórházat, táborig kápolnával, táborig raktárakat és fiékraktárakat állított fel.

Hivatalos és önkéntes ápolónőket engedett át szolgálattételre a kórházaknak. Azonfelül kórházat állított fel Szófiában és Konstantinápolyban is.

A jövő programjai még nagyobbak, hiszen a háboru csapásai nem szüntek meg, sőt a hosszú háboru még fokozta annak a társadalomra gyakorolt hatását. Hogy a Vöröskereszt Egylet hivatásának a jövőben is megfelelhessen kéri a közönség áldozatkészségét. Péter és Pál napja, június 29-e a Magyar Vöröskereszté. Gyűjteni fognak ezen a napon az ország minden részében, az Alföldön, a hegyek bércein, a dombok vidékein, gyűjteni fognak ezen a napon a templomokban, a hivatalokban, a városi tereken és utcákon, gyűjteni fognak mindenütt, ahol a magyar szent haza érzése él és ahol ezért áldozni adó becsületes emberek vannak és reméljük, hogy nem fog kitérni a gyűjtés elől senki, mert lehetetlen, hogy egy ember is legyen, aki megtagadja filléreit a sebesült katonák, a háboru borzalmait által sújtott esedéklődőktől. Már pedig a Péter-Pál napi gyűjtés minden egyes fillérje a sebesülteknek, a nyomorgóknak jut, mint egy ember fog Magyarországot egész népe ezen a napon áldozni és azt amit az ad tulajdonképpen nem a Vöröskeresztnek adja, a Vöröskereszt Egylet csak az ut, amelyen az adományok a legszentebb célhoz jutnak.

A Vöröskereszt Egylet ez uton is kéri a jó lelkű, emberbarát és a nagy idők kötelességei elől kitérni nem akaró embereket, tegyék ünneppé a Péter-Pál napot, hogy késő unokák is megemlékezve e napról, azt olyannak lássák, ami dicsőséget és becsületet szerez a mai kornak.

— A kormányzó hazaérkezett. Wickenburg István gróf kormányzó tegnap este hazaérkezett Fiuméba és ma átvette a kormányzóság vezetését.

— Látogatás a kormányzónál. Lobmeyr Oszkár, a trieszti helytartóság újonnan kinevezett alelnöke Murad helytartósági tanácsos, voloscai ker. kapitány kíséretében ma délelőtt tisztelgő látogatást tett Wickenburg István gróf kormányzónál.

— A határrendőrség főnöke Fiumében. Hlosvay Gusztáv, a magy. kir. határrendőrség főnöke Fiuméba érkezett és ma délelőtt tisztelgő látogatást tett a kormányzónál.

— Boda Dezső Abbáziában. Boda Dezső dr., a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitánya tegnap este Fiuméba érkezett és innen nyomban tovább folytatta útját Abbáziába, ahol megrongált egészségének helyreállítására több hetet fog eltölteni.

— Kitiüntetések a kormányzóságnál. A napokban A Tengerpart elsőnek közölte, hogy a helybeli kormányzóság több tisztviselőjét kitiüntették. Akkor a részletek még ismeretlenek voltak, mert a királyi kéziratok még nem voltak lemn Budapesten, most már azonban a hivatalos lap jelenti, hogy őfelsége folyó évi május hó 28-án kelt legfelső elhatározásával buzgó és eredményes szolgálataik elismerésül borostyánkői Egan Lajos miniszteri tanácsosnak a Lipótrend lovagkeresztjét, dr. Manasteriotti Hedodior és Verneda Emil miniszteri osztálytanácsosoknak a III. osztályú vaskoronarendet, mind a háromnak díjmentesen, továbbá dr. Ótóska Péter miniszteri segédtitkárnak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét és végül dr. Spehár Ferenc József miniszteri fogalmazónak a koronás arany érdemkeresztet adományozta. A kitiüntetések valóban erre érdemes embereket értek, akik szorgalmas munkájukkal és lelkiismeretes működésükkel érdemelték ki a királyi elismerést.

— Adomány a Vöröskeresztnek. S. L. ma két koronát juttatott szerkesztőségünkhöz a Vöröskereszt-Egylet javára. Az összegget rendeltetési helyére továbbítjuk.

— Az élelmiszer eladás szabályozása.

A kereskedelemügyi miniszternek 1915. november 23-án kelt rendelete értelmében a városi tanács kihirdeti, hogy minden a vásárcsarnokokban eladásra szánt árut, u. m. gyümölcsöt, fozelékféléket, zöldséget, szárnyast, vadhúst, tojást, tejet és tejterméket (kivéve a tejcsarnokoknak és magánosoknak megállapodás alapján kiszolgáltatót tejet), továbbá a tüzfát és faszenet stb. kizárólag csak a vásárcsarnokokban s az e célra kijelölt tereken szabad árusítani. Ennek folytán tehát tilos a fentemlített áruk a rakparton, utcákon és más ily helyeken való árusítása, ugyancsak a házakban és nyilvános helyiségekben azokkal való hálalás. Kivételt csupán a faszénnek és a kötegbe foglalt tüzfának a szomszédos osztály területről bejáró parasztnép részéről hálalás útján való eladása képez. Ezen cikkek azonban csakis délelőtt 11 óra után vásárolhatók, illetve köthetők le viszonteladási célból s ez utóbbihoz, ha az áru 11 óra után jött, a vásárfelügyelő előzetes engedélyére van szükség. A fentemlített áruknak a kicsernyben eladásnál érvényes maximális árait a hatóság fogja megállapítani s ezek az árak megfelelő táblán egyes elárusítóhelyeken lesznek kiakasztva. Visszélést két hónapra terjedhető elzárással és 600 koronára terjedhető pénzbírsággal fognak sújtani és elkobozzák az illető árut. Az új rend június 13 lép életbe.

Előfizetéseket és hirdetések

felvesz

A TENGERPART kiadóhivatala

KLOTILD UTCA (VIA CLOTILDE) 4. sz.
I. EMELET. - TELEFON SZÁM 12.

Tisztviselők, altisztek és munkások havi 1.50 kor.-ért kapják
A Tengerpart-ot
házhoz szállítva.

Telefon 12. - Postafiók 105.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

Catti György utóda

ca. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek, széplétszerek stb. stb.

Imperial

szálló és kávéház, Viale Deák.

Nemrég megnyílt fényes berendezésű kávéház. Teljesen újonnan burorozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők. Szíves pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.

Nagy választék

fehér és fekete étamin, crepon és battiszt

női ruhákban

női fehérenműben, fűzővédők, zsebkendők, organtis, nyakfodor (rüs), gallérok, fátylakban és minden színű női harisnyában.

LUFT M.

Corso 29.

Fiumei első magyar rizshántoló és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik

Régebbi évfolyamokból fenmaradt

ujság-makulatura

papirt olcsón ad el
A Tengerpart kiadóhivatala
Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, I. em.

Olcsó német tanfolyam.

Havi 8 koronáért heti 2 német órát ad gyakorlott nyelvtanító. Cim Via Car-ducci 12. II. em. balra.

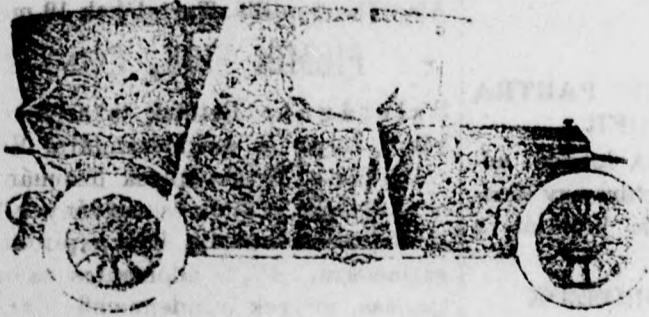
Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszer-tárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Blažek K, és Társa

autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motocyklok, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.

A Fiumei Kereskedelmi Bank Részvénytársaság

Adria Palota

mindennemű bankműveletet leg-
:- kedvezőbb feltételekkel vállal. -:

Takarékbetéteket

:- legelőnyösebben kamatoztat. -: